

Ministeren



Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

18. maj 2017

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

I brev af 10. maj 2017 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål nr. 173:

Ministeren bedes oversende udvalget sit talepapir fra det åbne samråd den 9. maj 2017 om uddannelsesloftets positivliste og studerende, der dropper ud sent i deres uddannelse, jf. UFU alm. del – samrådssp. N og O.

Svar

Hermed oversendes mit talepapir fra det åbne samråd tirsdag den 9. maj 2017.

Med venlig hilsen

Søren Pind

Børsgade 4
Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 17/000846-04



Samrådsspørgsmål N:

Hvilke vurderinger har ministeren konkret gjort sig i forhold til, om ledigheds- og optagelseskriterierne for uddannelsesloftets positivliste skal ændres, så der vil være mulighed for at inkludere uddannelser, der ikke kan fremvise ledighedsdata for et helt årti, fordi uddannelserne er nyere end som så?

Svar på samrådsspørgsmål N:

Udgangspunktet for aftalen om dobbeltuddannelse har hele tiden været at skaffe finansiering til et trygt dagpengesystem. Det var og er en bunden opgave at finde 308 mio. kr. om året fra 2020.

Samtidig vil jeg gerne have, at unge tænker sig grundigere om, inden de går i gang med en uddannelse. Vi stiller gratis uddannelser og et af verdens højeste stipendier til rådighed for alle studerende. Derfor er det afgørende, at de vælger uddannelse med omtanke.

Aftalekredsen, der er regeringen, DF og S, blev i januar 2017 enige om, at begrænsningen af dobbeltuddannelse kun skal gælde i seks år efter, at man har afsluttet sin videregående uddannelse. Herefter har man mulighed for at tage en ny uddannelse - også på samme eller lavere niveau.

Vi synes, det er rimeligt, at man skal ud og prøve sin uddannelse af i nogle år, efter man er færdiguddannet.

Samtidig ønsker vi at give mulighed for sporskifte og livslang læring. Derfor har vi givet mulighed for, at man kan tage en ny videregående uddannelse seks år efter, man har afsluttet den første.

Det er en mulighed, der gælder alle. I perioden efter afslutningen af den første videregående uddannelse og seks år frem, er der derudover mulighed for at starte på en hel uddannelse nummer to, når visse betingelser er opfyldt. En af mulighederne er, at man vælger en uddannelse, der står på positivlisten.

Positivlisten er således kun relevant for ansøgere, der har afsluttet en videregående uddannelse inden for de seneste seks år, og som ikke falder ind under andre undtagelser om helbredsmæssige forhold mv.

Positivlisten skal understøtte, at der er flest mulige ansøgere til optagelse på uddannelser, hvor efterspørgslen på arbejdsmarkedet systematisk er meget høj.

Der har i aftalekredsen været enighed om, at positivlisten skal hvile på en robust opgørelse. Det opfylder vi med den nuværende liste.

Når det er sagt, har jeg ønsket at se nærmere på muligheden for, at også nyere uddannelser kunne komme på positivlisten.

Lad mig i den forbindelse udrede en misforståelse.

Det er ikke et krav, at en uddannelse skal have ledighedsdata for et helt årti, for at komme i betragtning til positivlisten. Der skal være en opgørelse af ledigheden for nyuddannede i 3 år.

Men der er tale om relativt strenge kriterier for at komme på positivlisten.

I det lys har ministeriet kigget på forskellige modeller med mere lempelige kriterier for nyere og helt nye uddannelser.

I den forbindelse vil jeg nævne, at nogle af de uddannelser vi tidligere har drøftet – uagtet model med objektive kriterier – ikke vil komme på positivlisten.



Ser man f.eks. på robotteknologi, som har været nævnt i medierne, er ledigheden for nyuddannede 18 pct. efter 6 mdr. Vi kan se lignende tal for en række af bl.a. de tekniske uddannelser, som har været oppe i debatten.

Vi har helt konkret set på alternative kriterier for nyere, eller helt nye uddannelser, der sandsynliggør, at det er uddannelser, som har en meget høj efterspørgsel på arbejdsmarkedet.

- Modeller med mindre strenge krav til uddannelser, der kun har ledighedsdata for 3 år
- Modeller med alternative opgørelser af ledighed for uddannelser med ledighedsobservationer i 1 til 2 år.
- Modeller med særlige kriterier for uddannelser, der endnu ikke har dimitterer på arbejdsmarkedet.

Alle modeller vil basere sig på mindre robuste opgørelsesmetoder, end hvad der ligger til grund for den nuværende positivliste.

Og det vil kræve finansiering, at åbne for nye uddannelser på positivlisten.

Jeg finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at åbne positivlisten på nuværende tidspunkt.

Når det er sagt, vil jeg drøfte spørgsmålet om positivlisten med aftalekredsen, når vi har fået de første erfaringer efter sommerens optag på de videregående uddannelser.

Jeg vil blandt andet foreslå, at vi drøfter, om vi skal fremrykke genberegningen af positivlisten til efteråret 2017 – i stedet for 2018 – med henblik på eventuelle tilpasninger inden sommeroptaget 2018.

I efteråret vil vi som sagt også have et bedre grundlag for at vurdere eventuelle konsekvenser ved at ændre kriterierne for hvilke uddannelser, der kan komme på positivlisten, herunder de økonomiske konsekvenser.

Samrådsspørgsmål O:

Hvad mener ministeren om, at studerende dropper ud sent i deres uddannelse, fordi uddannelsesloftet og positivlisten begrænser muligheden for at tage to uddannelser på samme niveau, som det fremgår på "Uddannelsesloft: Studerende dropper ud sent i uddannelsen" bragt på dr.dk den 21. marts 2017, og mener ministeren, at det er et generelt billede for alle videregående uddannelser?

<http://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/uddannelsesloft-studerendedropper-ud-sent-i-uddannelsen>)

Svar på samrådsspørgsmål O:

Aftalekredsen er som nævnt enig om at begrænse omfanget af dobbeltuddannelse.

Jeg mener, at vi har fundet frem til en fair balance mellem frihed for den enkelte til livslang læring og hensynet til fællesskabet og vores fælles kasse.

Hvis studerende ikke mener, at de er på rette hylde, er det kun fornuftigt, at de skifter studie. Og jo før, jo bedre. Jeg forventer, at aftalen om dobbeltuddannelse vil få flere studerende til at tænke sig om tidligere. Vælg bedre fra start, og genovervej tidligt - hvis det kommer til det. Det er godt for Danmark, men det er især godt for de studerende selv, hvis den kulturændring vinder indpas.



Det kommer derfor ikke bag på mig, at aftalen påvirker omfanget af frafald. Det indgår faktisk også i regnestykket bag aftalen, at flere vil falde fra – eller rettere vælge om.

Der skal altid være mulighed for at træffe omvalg undervejs i sin uddannelse. Og det er der fortsat. Og det har der hele tiden været.

Men, det er min opfattelse, at desto tidligere den enkelte studerende finder den rette uddannelse, desto bedre – både for den enkelte og for samfundet.

Så hvis alternativet til et sent studieskifte er, at de studerende ville have afsluttet én videregående uddannelse uden at bruge den på arbejdsmarkedet, men for derefter at påbegynde en ny, så er jeg, altså kort fortalt, mest stemt for, at *det* omvalg sker så hurtigt som muligt.